

VAALAN KUNNAN HANKINTAOHJE 2017

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO	2
1. HANKINTAOHJEIDEN SOVELTAMINEN	3
2. HANKINTOJEN SUUNNITTELU	4
2.1. Hankintaperiaatteet	4
2.2. Hankintavaltuudet	4
2.3. Hankinnan valmistelu	4
2.4. Yhteishankinta ja kuntien välinen hankintayhteistyö	4
2.5. Hankinta leasingrahoituksella	5
2.6. Hankinnan jakaminen osiin	5
2.7. Saatavuus ja varastointi	5
2.8. Hankinnan arvon laskeminen	5
3. LAATUVAATIMUKSET	6
3.1. Yleiset laatuvaatimukset	6
3.2. Tekniset eritelmät	6
3.3. Laadunvarmistus ja –valvonta	6
4. HANKINTOJEN LUOKITTELU	7
4.1. Suorahankinta	7
4.1.2. Optio – Aikaisemman palveluhankinnan tai rakennusurakan toisinto	7
4.2. Pienhankinta	7
4.2.2. Kilpailutus ja tarjouspyyntö pienhankinnoissa	8
4.2.3. Hankintapäätös ja hankintasopimus	8
4.3. Kansalliset kynnysarvot ylittävät hankinnat	8
4.4. EU-kynnysarvot ylittävät hankinnat	8
5. KILPAILUTUSMENETTELYT	9
6. HANKINNOISTA ILMOITTAMINEN	9
7. HANKINTAKILPAILU JA TARJOUSMENETTELY	10
7.1 Cloudian käyttö kilpailutuksessa ja tarjouspyynnön tekemisessä	10
8. SOPIMUSMENETTELY	11
8.1. Sopimuksen aikainen toiminta	11
8.2. Hankintayksikön oikeusturvasta	11
8.2.1. Vahingonkorvaus	11
8.2.2. Sopimuksen irtisanominen tai purku	11
9. ERINÄISET MÄÄRÄYKSET	12
9.1. Esteellisyys ja kilpailuneutraalius	12
9.2. Asiakirjojen julkisuus ja salassapito	12
9.3. Tilaajavastuulaki	12
10. LISÄTILAUS JA VÄLIAIKAINEN JÄRJESTELY	12

JOHDANTO

Vaalan kunnan hankintaohje on ohjeistus kunnassa tehtäville julkisille hankinnoille. Hankintaohje keskittyy erityisesti pienhankintoihin ja niiden hankintaprosessiin, sillä kansalliset kynnysarvot ja EU-kynnysarvot ylittävissä hankinnoissa sovelletaan hankintalakia.

Julkisella hankinnalla tarkoitetaan tavara-, palvelu- ja rakennusurakkahankkeita, joita julkiset tahot (valtio, kunnat ja kuntayhtymät ja muut hankintalainsäädännössä määritellyt hankintayksiköt) hankkivat oman organisaationsa ulkopuolelta. Julkiset hankinnat tulee tehdä hankintalainsäädännön määrittämien menettelytapojen mukaisesti.

Hankinnat tulee pääsääntöisesti kilpailuttaa. Kilpailuttaminen tulee tehdä avoimesti ja tarjoajia on kohdeltava syrjimättömästi ja tasapuolisesti. Kilpailuttamismenetelmäksi tulee valita hankinnan luonteeseen soveltuva ja hankintalainsäädäntöä noudattava menettelytapa. Hankintalainsäädännön merkitys korostuu kansalliset kynnysarvot ylittävissä ja EU-kynnysarvot ylittävissä hankinnoissa. Pienhankinnoissa eli kansalliset kynnysarvot alittavissa hankinnoissa tulee soveltaa hankintayksiköiden omaa ohjeistusta.

Uusi hankintalaki astui voimaan 1.1.2017. Uuden hankintalain tavoitteena (HL 2§) on tehostaa entisestään julkisten varojen käyttöä, edistää laadukkaiden, innovatiivisten ja kestävien hankintojen tekemistä, turvata yritysten ja yhteisöjen tasapuoliset mahdollisuudet osallistua kilpailuun ja edistää toiminnan avoimuutta. Uusi hankintalaki tuo myös uudet mahdollisuudet painottaa kestävästä kehitystä ja vastuullisuutta julkisissa hankinnoissa, mikä tarkoittaa sitä, että hankintojen toteutuksessa on mahdollista saavuttaa yhteiskunnallista hyvää välttämättömien tarpeiden kattamisen lisäksi. Vastuullisuus hankinnoissa ei kuitenkaan ole aivan uusi asia, sillä vuonna 2012 valtioneuvosto teki periaatepäätöksen yhteiskuntavastuusta, mikä tarkoittaa sosiaalista vastuuta myös julkisia hankintoja tehdessä.

Vaalan kunnassa vastuullinen hankintaohjeistus näkyy esimerkiksi kunnan ruokapalveluissa. Kuntastrategian osaksi on kirjattu, että Vaalan ruokapalveluissa käytetään mahdollisuuksien mukaan lähiruokaa ja kotimaisia elintarvikkeita sekä huomioidaan kestävä kehitys ja hiilijalanjälki. Kunnanhallitus on ohjeistanut myös hankintoja GM-vapaiden elintarvikkeiden käyttöön.

Vaalan kunnalla on kilpailutuksissa käytössä sähköinen hankintajärjestelmä Cloudia Kilpailutus. Cloudia soveltuu kaikkiin hankintamenettelyihin ja hankinnan tyyppeihin hankinnan arvosta riippumatta. Sähköisen hankintajärjestelmän tarkoituksena on selkeyttää toimintoja, tasapuolistaa kilpailua, säästää työajassa ja vähentää virheitä.

Vaalan kunnan tavoitteena on olla vastuullinen, tehokas ja tasapuolisesti kaikkia kohteleva hankintayksikkö. Lisäksi tavoitteena on, että myös paikalliset yritykset pystyvät jättämään tarjouksia kunnan hankintoihin.

1. HANKINTAOHJEIDEN SOVELTAMINEN

Sen lisäksi, mitä julkisista hankinnoista annetussa laissa (1397/2016) eli hankintalaissa julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista ja vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista hankinnoista annetussa laissa (1398/2016) eli erityisalojen hankintalaissa ja niitä täydentävissä säädöksissä, kuntalaissa ja hallintolaissa säädetään sekä muissa kunnan säännössä ja ohjeissa määrätään, noudatetaan Vaalan kunnan hankintayksiköiden hankinnoissa näitä ohjeita.

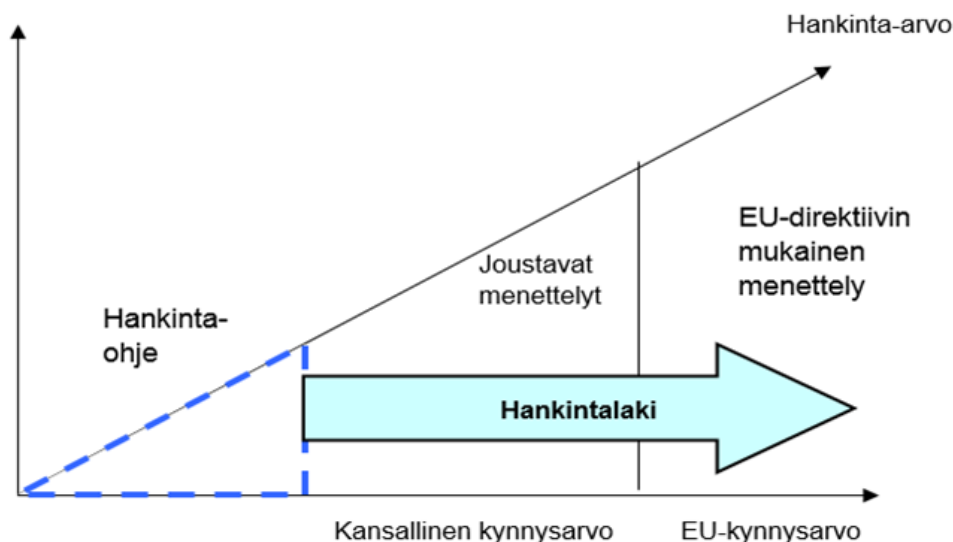
Hankintalain tarkoittamalla hankinnalla tarkoitetaan organisaation ulkopuolelta tapahtuvaa tavaroiden ja palvelujen ostamista, vuokraamista tai siihen rinnastettavaa toimintaa sekä urakalla teettämistä. Hankinnan rahoitustapa ei vaikuta hankintalainsäädännön soveltamiseen. Aina kun hankinnan suorittaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikkö, sovelletaan lakia julkisista hankinnoista rahoitustavasta riippumatta. Näin mm. projekti- ja hankerahoituksella suoritettavat materiaalin ja palveluiden ostot tehdään noudattamalla Vaalan kunnan tavanomaista hankintakäytäntöä ja yleistä hankintaohjetta. Samalla tulee huomioida rahoituspäätöksissä mainitut hankinnan erityisehdot.

Vaalan kunnan hankintaohjeita sovelletaan kaikkiin Vaalan kunnan työyksiköihin ja konserniyhtiöihin. Käytännössä ohjeiden merkitys korostuu kansalliset kynnsarvot alittavien hankintojen kohdalla (pienhankinnat). Hankintaohjeessa annetaan toimintaohjeita myös kansalliset kynnsarvot ylittäviin hankintoihin, joiden kohdalla on lisäksi otettava huomioon mahdolliset hankintalain ja -asetuksen yksityiskohtaiset velvoitteet.

Periaatteessa kunnan tai kuntakonsernin sisäisissä hankinnoissa ei ole kilpailuttamisvelvollisuutta, mutta käytännössä tämä koskee kunnan puolelta myydyistä palveluista ainoastaan tukipalveluita. Hankinnan säilyminen kuntakonsernin sisäisenä sidosyksikkö Hankintana arvioidaan hankintalain 15 §:n ja oikeuskäytännön perusteella. Vastaavasti hankintalain mukaan arvioidaan, onko kuntien yhteistoiminnan kohdalla kysymys kaupallisesta taloudellisesta vastiketta vastaan tapahtuvasta hankinnasta vai laaja-alaisemmasta hankintalain soveltamisalan ulkopuolelle jäävästä yhteistoiminnasta.

Hankinnat jakaantuvat hankinnan oletetun kokonaisarvon perusteella kolmeen ryhmään:

- hankintalaissa tarkoitettujen kansallisten kynnsarvojen alittaviin,
- kansalliset kynnsarvot ylittäviin ja
- EU-kynnsarvot ylittäviin hankintoihin.

2. HANKINTOJEN SUUNNITTELU

2.1. Hankintaperiaatteet

Hankinnat on suoritettava taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti. Hankinnoissa on käytettävä hyväksi olemassa olevat kilpailuolosuhteet (HL 2 §). Tarjouksista tulee hyväksyä se, joka on kokonaistaloudellisesti edullisin tai hinnaltaan halvin sen mukaan kuin tarjouspyynnössä on esitetty. Pisteytysjärjestelmä on esitettävä tarjouspyynnössä.

Hankinnan laajuus ja laatuvaatimukset tulee määrittää ennen hankintaprosessin käynnistämistä. Päätös oman työn ja kilpailuttamisen välillä on tehtävä ennen hankintaprosessin aloittamista. Aloitetun hankinnan keskeyttäminen vaatii todellisen ja perustellun syyn. Kilpailuttaminen markkinatilanteen kartoittamiseksi on kiellettyä.

Hankinnoissa on noudatettava hankinnan suuruudesta riippumatta avoimuuden, tasapuolisuuden ja syrjimättömyyden periaatteita. Tarjoajaehdokkaista ja tarjouksentekijöistä on kohdeltava sekä saatuja tarjouksia käsiteltävä näiden periaatteiden mukaisesti hankintaprosessin eri vaiheissa

2.2. Hankintavaltuudet

Hankintavaltuudet ovat kirjattuna kunnan talousarvion täytäntöönpano-ohjeeseen.

2.3. Hankinnan valmistelu

Hankintaa aloitetaan valmistella, kun hankinnan tarve havaitaan eikä valmista hankintasopimusta, jonka puitteissa hankeen voisi toteuttaa ole. Kilpailutuspäätös tehdään niin, että hankintaan jää riittävästi aikaa ja tarvittaessa hankinnasta konsultoidaan muita osastoja

Julkiset hankinnat on tehtävä ammattitaidolla, osaavasti ja taloudellisesti harkitusti. Tämä edellyttää, että hankinnat tehdään suunnitelmallisesti ja tarkoituksenmukaisesti. Hankintayksikön suunnitellessa hankintaa ja hankinnassa käytettävää hankintamenettelyä, tulee sen huomioida:

- hankinnan luonne
- hankinnan toistuvuus ja säännöllisyys
- moniulotteisuus /tekniisyys
- hankinnan arvioitu arvo
- laatutekijät
- kustannukset
- markkinat (toimintaperiaatteet, tarpeet, tarjoajat)

Hankintaan tulee varata riittävästi resursseja ja aikaa ja se edellyttää hankintayksiköltä hankinnan kohteen tuntemusta. Hankinnan valmisteluvaiheessa tuntemusta ja tietoa voidaan päivittää esimerkiksi markkinakartoituksella. Markkinakartoituksen tulisi ajoittua hankinnan alkumetreille, jolloin tarve on määritelty, mutta kuitenkin ennen tarjouspyynnön valmistelua. Markkinakartoituksella haetaan vastausta yrityksiltä siihen, miten markkinat voivat vastata hankintayksikön kuvaamaan tarpeeseen.

Onnistuneen hankinnan valmisteluun kuuluu myös asianmukainen viestintä aiotusta hankinnasta mahdollisille tarjoajille. Avoin ja syrjimätön toiminta lisää toimittajien kiinnostusta toimia julkisilla markkinoilla ja vaikuttaa myönteisesti tarjonnan kehitykseen. Tiedottamisella ja viestinnällä hankinnan menettelytavoista ja suunnitellusta hankinnasta poistetaan epäluuloja ja kasvatetaan luottamusta eri toimijoiden välillä.

2.4. Yhteishankinta ja kuntien välinen hankintayhteistyö

Hankintayksiköiden on mahdollista hyödyntää puitejärjestelyjä, tehdä mahdollisuuksien mukaisesti yhteishankintoja tai hyödyntää muita yhteistoimintamahdollisuuksia julkisten hankintojen tarjouskilpailussa. Kunta päättää, mitkä hankinnat toteutetaan hajautetusti tai keskitetysti. Eri vastualueiden tarvitsemat samankaltaiset tuotteet tai palvelut tulee mahdollisuuksien mukaan hankkia keskitetysti organisaation puitteissa. Tämä vähentää myös hankintatoimintaan liittyvien hallinnollisten tehtävien määrää.

Puitejärjestely soveltuu hankintoihin, joissa tuotteet ja markkinahinnat kehittyvät nopeasti. Tällöin hankintayksikön kannalta ei ole tarkoituksenmukaista sitoutua kiinteisiin hintoihin. Lisäksi puitejärjestely on tapa toteuttaa pieniä

hankintoja kokonaisuutena ja näin saavuttaa kilpailuttamisetua. Tämä tarkoittaa sitä, että kun hankintayksiköllä on toistuvia hankintoja, jotka alittavat kansallisen kynnysarvon, mutta tilikauden aikana yhteenlaskettuna ylittävät sen, on sen kannattavaa kilpailuttaa hankinnat suurempana kokonaisuutena. Hankintayksikön on valittava toimittajat puitejärjestelyyn hankintalain mukaisella hankintamenettelyllä ja puitejärjestelyn käyttäminen on perusteltava hankintapäätöksissä.

Vaalan kunta on sopimusosapuolena Kainuun Hankintarenkaassa. Sopimuksen tarkoituksena on, että sen osapuolet toteuttavat hankintayhteistyötä saadakseen taloudellista etua edullisimpien hankintahintojen ja -ehtojen muodossa sekä päällekkäisen työn vähentymisen ja asiantuntemuksen lisääntymisen kautta.

2.5. Hankinta leasingrahoituksella

Vaalan kunnalla on käytössä leasingrahoitus sopimus (laiterahoitus), jonka kautta tuotteita on mahdollista hankkia osarahoituksella. Käytettävät rahoitusajat ovat 24 – 60 kk. Hankinnat tulee kilpailuttaa hankintaohjeen mukaisesti. Tilauksen yhteydessä laskutus ohjataan rahoitusyhtiölle. Tuotteiden lisäksi tilaus voi sisältää tuotteisiin liittyviä kertaluontoisia palveluita, kuten asennuspalveluita tai koulutusta. Kun hankinta rahoitetaan leasingrahoituksella, on suositeltavaa, että hankinnalla on vähintään vuokra-ajan mittainen myyjäliikkeen tai valmistajan takuu.

Ennen leasingrahoituksen kautta toteutettavaa hankintaa, tulee tuotteelle määritellä sen elinkaaren mukainen vuokra-aika. Vuokra-aikaan voi kuulua pääsääntöisesti enintään 60 kk:n sopimuskausi sekä 3 – 12 kuukauden jatkovuokrauskausi. Leasingrahoitusta on mahdollista käyttää:

- Kaikki Atk-laitteet. Laitteisiin luetaan kannettavat tietokoneet, pöytätyöasemat ja tuotteeseen sisältyvät oheislaitteet, mikäli hankinnan arvo on yli 300 euroa.
- Kaikki tabletti-laitteet siltä osin, kun hankinnan yksikköhinta ylittää 300 euroa.
- Kaikki monitoimilaitteet.

Leasingrahoitukseen liittyy myös vuokravastuu sopimuskauden ajaksi, joka tulee kattaa talousarvion määrärahalta leasing-kaudella. Hankkeiden kautta tehtävät hankinnat leasingrahoituksella tulee tarkastella tapauskohtaisesti erikseen. Tällöin tulee huomioida hankepäätöksessä mainitut velvoitteet hankitun tuotteen säilyttämisestä sekä hankkeen tilitykseen liittyvät asiat.

Moottorikäyttöistä ajoneuvoa ei voi hankkia edellä mainitulla leasingrahoitus sopimuksella. Moottorikäyttöisen ajoneuvon hankintaan on olemassa oma huoltoleasing sopimuksensa.

2.6. Hankinnan jakaminen osiin

Hankinta on mahdollista toteuttaa erillisinä osina. Kaikkien osien ennakoitu arvo on otettava huomioon, kun lasketaan hankintasopimuksen ennakoitua kokonaisarvoa. Jos osien yhteenlaskettu arvo on vähintään kansallisen kynnysarvon tai EU-kynnysarvon suuruinen, on jokaisen osan hankinnassa noudatettava kyseisen kynnysarvon ylittäviä hankintoja koskevia säännöksiä.

Hankintalain 2 §:n mukaan hankinnat ovat toteutettava tarkoituksenmukaisina kokonaisuuksina ja pyrittävä järjestämään niin, että myös pk-yritykset ja muut yhteisöt pääsevät tasapuolisesti osallistumaan tarjouskilpailuun yhdessä muiden tarjoajien kanssa. Lain 31 §:n mukaan hankintaa ei saa kuitenkaan pilkkoa osiin tai laskea sen arvoa poikkeuksellisin menetelmin, eikä varsinaiseen rakennusurakkaan saa liittää siihen kuulumattomia tavara- ja palveluhankintoja.

Hankintayksikön tulee ilmoittaa hankintailmoituksessa, voiko tarjouksen antaa yhdestä, useammasta vai kaikista osista. Jos tarjouksen voi antaa useasta tai kaikista osista, on hankintayksiköllä oikeus rajoittaa niiden osien määrää, joihin sama tarjoaja voi tulla valituksi.

2.7. Saatavuus ja varastointi

Jos tavaraa on saatavissa kohtuuhintaan jatkuvasti, on tarpeetonta varastointia vältettävä. Käyttövarasto on mitoitettava kustannusten ja toiminnan kannalta mahdollisimman optimaalisesti.

2.8. Hankinnan arvon laskeminen

Hankinnan arvon laskeminen selvittää, mitkä säännöt soveltuvat käytettäväksi tehtävään hankintaan. Hankinnan arvo määrää, mitkä hankintalain säännöt ovat hankintaan soveltuvia vai onko kyseessä pienhankinta, johon hankintalain säännökset eivät sovellu käytettäväksi. Mikäli hankinnan ennakoitu arvo on lähellä kansallista kynnysarvoa tai EU-kynnysarvoa, on hankinta viisainta käsitellä kynnysarvon ylittävänä hankintana.

Hankinnan ennakoitua arvoa laskiessa tulee otata huomioon, että arvon perusteena on käytettävä suurinta mahdollista maksettavaa kokonaiskorvausta ilman arvolisäveroa. Kokonaisarvoon lasketaan mukaan mahdolliset optiovuodet, palkkiot tai maksut koko sopimuskauden ajalta. Toistaiseksi voimassa olevassa sopimuksessa sopimuskaudeksi arvioidaan neljä vuotta. Tätä neljää vuotta käytetään perusteena hankinnan arvoa laskettaessa.

Hankintaan voi lisätä tarvittaessa option, eli lisähankintaoikeuden, joka tulee huomioida hankinnan arvoa laskiessa. Optio-oikeuden perusteella on mahdollista hankkia lisää palveluja tai tavaraa sinä aikana, kun optioehto on voimassa. Optiokausi ei kuitenkaan voi olla pidempi kuin määritelty sopimuskausi.

Hankinnan ennakoidun arvon laskemisesta on määrätty hankintalain kohdassa 27 §.

3. LAATUVAATIMUKSET

3.1. Yleiset laatuvaatimukset

Hankintayksiköllä on oikeus päättää hankittavan tavarán, palvelun ja rakennustyön sisällöstä, laajuudesta ja laadusta. Laadun määrittäminen tapahtuu kunkin toiminta-alueen erityistarpeiden pohjalta. Hankintayksiköllä on perusvastuu siitä, että laatuvaatimukset asetetaan riittävän korkeiksi. Laatuvaatimuksia ei kuitenkaan tule asettaa korkeammiksi, kuin mitä kulloinkin on tarpeellista.

Tarjouspyyntöasiakirjoihin on sisällytettävä kaikki hankinnan toteuttamisen kannalta tarpeelliset laatu koskevat tiedot, jotta kilpailuun osallistuvat voivat saada oikean käsityksen tilaajan tarpeista ja hankkeen yksityiskohdista. Muita kuin tarjouspyyntöasiakirjoissa esitettyjä vaatimuksia ei voida käyttää tarjousten vertailussa.

Tarjouspyynnössä esitettävät laatu koskevat vaatimukset voivat koskea esimerkiksi:

- toimittajan toiminnallisia valmiuksia, ellei niitä ole voitu ottaa riittävästi huomioon jo yrityksen kelpoisuutta arvioitaessa
- tavaraan, palveluun tai rakennustyöhön kohdistuvia ominaisuuksia
- laadunvarmistusta
- sovellettavia standardeja
- teknisiä erityisvaatimuksia
- koulutusta, kokemusta
- huoltoa
- ympäristövaikutuksia, energiansäästöä ja kestävää kehitystä

Ympäristövaikutusten, energiansäästö ja kestävä kehitys laatu kriteereiden ohjeistuksesta on lisää osoitteessa: <http://www.motivanhankintapalvelu.fi/tietopankki>. Energiatieteiden tutkimuskeskuksesta julkisissa hankinnoissa on erikseen julkaistu Työ- ja elinkeinoministeriön ohjeet, jotka löytyvät osoitteesta: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-073-2>.

3.2. Tekniset eritelmät

Tehtävän määrittelyä koskevia teknisiä eritelmiä ei saa laatia siten, että ainoastaan tietyn valmistajan tuote voi tulla kysymykseen. Poikkeuksena edellä mainittuun on tilanne jossa hankinnan saa rajata tiettyyn valmistajaan, mikäli se on perusteltua huolto- tai käyttökustannusten osalta. Esimerkkinä olemassa olevan järjestelmän laajentaminen.

3.3. Laadunvarmistus ja –valvonta

Tavarán, palvelun tai rakennustyön laatu määritellään lähtökohtaisesti tarjouspyynnössä ja sen teknisissä liitteissä. Tilaaja voi laatu järjestelmän sijasta edellyttää toimittajalta muuta dokumentoitua laadunvarmistusta. Laadunvarmistuksen kohdalla voidaan viitata eri toimialoja koskevien yleisten sopimusehtojen mahdollisiin laadunvarmistusta koskeviin määräyksiin.

Laitehankinnan osalta, ennen hankintapäätöksen tekoa voi olla tarpeen ottaa laite koekäyttöön. Laitteiden ottamisesta koekäyttöön päättävät tulosyksiköiden vastuuhenkilöt. Laitteita otettaessa koekäyttöön, on laitteen koekäytöstä tehtävä laitteen omistavan yrityksen kanssa kirjallinen koekäyttösopimus.

4. HANKINTOJEN LUOKITTELU

Hankinta-arvot ovat arvonlisäverottomia summia.

4.1. Suorahankinta

Suorassa hankinnassa hankintayksikkö suorittaa hankinnan ilman tarjouspyyntöä tai tekee hankintapäätöksen tarjouskilpailua järjestämättä yhdeltä tai useammalta toimijalta pyydetyn tarjouksen perusteella. Suorahankinta on hankinta ilman kilpailutusta ja sitä ei tule käyttää pääasiallisena hankintamenettelynä.

Suorahankinta on sallittu vain hankintalaista ilmenevin erityisin perustein, joita tulkitaan suppeasti. Suora hankinta on mahdollinen kansallisen kynnysarvon alittavissa hankinnoissa, jos hankinnan arvo on vähäinen tai kilpailuttaminen muutoin epätarkoituksenmukaista. Hankinnan vähäisyys tulee arvioida hankintayksikön hankintojen luonteen ja volyymin pohjalta. Suorahankinta on mahdollinen esimerkiksi siinä tilanteessa, jos tarjouskilpailussa potentiaalisesti saavutettavat paremmat hinta- tai muut ehdot eivät tulisi ylittämään kilpailun järjestämisen kustannuksia tai silloin, kun alkuperäisessä kilpailutuksessa sovitut optiovuodet otetaan käyttöön. Suorahankinta on myös mahdollista silloin, kun hankittava tuote ei ole muualta saatavissa tai kysymyksessä on poikkeuksellisen kiireinen hankinta. Esimerkkinä kiireellisestä hankinnasta on jatkovahinkojen välttäminen ja haitan poisto.

- < 500 euroa tavara ja palveluhankinnoissa
- < 5000 euroa muihin erityisiin palveluihin luokiteltavissa hankinnoissa
- < 5000 euroa rakennusurakassa tai erityisalojen hankinnoissa

4.1.2. Optio – Aikaisemman palveluhankinnan tai rakennusurakan toisinto

Option käytön edellytyksenä on, että alkuperäistä hankintaa koskevassa hankintailmoituksessa on mainittu mahdollisuus myöhemmästä suorahankinnasta. Ilmoituksessa tulee olla ollut myös maininta siitä, että lisäpalvelun tai uuden rakennusurakan arvo on otettu huomioon arvioitaessa hankinnan kokonaisarvoa. Optioehdon tulee olla siis esillä alkuperäisessä tarjouspyynnössä, hankintailmoituksessa sekä sopimuksen arvon laskemisessa ja sen tulee olla määrätty ajallisesti ja sisällöllisesti ennalta. Yleisten lisätilausten, jotka eivät ole sisällöltään etukäteen täsmennettyjä ei voi suorittaa suorahankintana.

Option käyttöön liittyy kolmen vuoden mittainen aikarajoitus. Option käyttämistä koskeva päätös tulee tehdä kolmen vuoden kuluessa alkuperäisen sopimuksen tekemisestä. Kolmen vuoden aikarajoitus pätee silloinkin, kun optiota tosiasiallisesti käytettäisiin vasta myöhemmin, esimerkiksi neljän vuoden kuluessa alkuperäisen sopimuksen tekemisestä.

4.2. Pienhankinta

Vaikka hankintalaki ei koske kansallisen kynnysarvon alittavia hankintoja, tulee pienhankinnat kilpailuttaa. Hankinnan valmistelussa, päätöksenteossa ja tiedoksiannossa noudatetaan hallintolakia ja kuntalakia sekä kunnan sisäisiä ohjeistuksia. Lisäksi julkisuuslaki ja laki sähköisestä asioinnista viranomais toiminnassa ohjaavat hankintoja.

Kilpailutuksen raja on yli 2000 euron hankinnoissa ja teknisessä toimessa 5000 eurossa. Hankinnat on kilpailutettava ja niistä on tehtävä kirjallinen hankintapäätös. Vaalan kunnan omistaman tytäryhtiön Vaalan Vesi ja Lämpö Oy:n kilpailutuksen raja on 5000 eurossa.

500 –2000 euron (tekisessä toimessa 500 – 5000 euron) hankinnoista on tehtävä tarjouskysely, johon hankinta tulee perustumaan. Kun hankintapäätös tehdään toimihenkilön hankintarajan puitteissa, viranhaltijapäätöstä ei tarvita. Alle 500 euron ostoja ei lueta hankinnoiksi. Suullinen tarjouskysely on hankintayksikölle mahdollinen, kun kyse on arvoltaan vähäisestä hankinnasta. Tällöin viranomaisen tulee dokumentoida käymänsä keskustelut asianmukaisesti päätöksen tekemistä varten. Tarjouskysely on tehtävä vähintään kolmelle toimittajalle.

Julkisuuslaissa säännellään kuntalaisten ja asianosaisten oikeudesta saada tietoa viranomaisen toiminnasta ja asiakirjoista. Tarjoukset tulevat julkisiksi viimeistään, kun sopimus on tehty. Arvoltaan kansallisen kynnysarvon alle jääviin

pienhankintoihin ei voi hakea muutosta markkinaoikeudesta, mutta kuntien hankintoja koskeviin viranhaltija- tai toimielimen hankintapäätöksiin annetaan kuntalain mukainen oikaisuvaatimusohje. Hankintalain soveltamisalan ulkopuolella, hankintayksiköiden omistamien osakeyhtiöiden tai muiden yksityisoikeudellisten yhteisöjen hankintapäätöksiin ei voi hakea muutosta kuntalain mukaisesti, mutta tällöin hankintaoikaisun tekeminen on mahdollista.

Hankinta suoritetaan pääsääntöisesti saatujen tarjousten perusteella avointa tai rajoitettua menettelyä käyttäen. Hankinnan voi suorittaa ilman tarjouskilpailua, neuvottelumenettelyä ja suorahankintaa käyttäen silloin, kun tavanomainen kilpailuttaminen ei ole hankkeen laadun tai vähäisyyden vuoksi perusteltua (kilpailun kustannukset, kuluva aika).

Arvioidessa onko hankinta aito pienhankinta, on sitä arvioitava hankintayksikön kaikkien hankintojen näkökulmasta. Arvioitavia asioita hankintakokonaisuuden ja sen arvon määrittämisessä on:

- hankinnan toistuvuus
- hankintatarpeen ennakoitavuus
- mitkä tuotteet ovat mahdollista ja kannattavaa hankkia yhtenä hankintana (säännöt)
- edellä mainittujen tekijöiden vaikutus kilpailun syntymiseen

Kun selvitetään sitä, onko kyse pienhankinnasta ja alittaako hankinta kansallisen kynnysarvon, määritellään ensin hankinnan ennakoitu arvo. Hankinnan arvon laskemisen perusta on koko hankintasopimuksen voimassaolon hankintojen kokonaisarvo. Hankintoja ei tule pilkkoa pienempiin eriin hankintalain kiertämiseksi.

4.2.2. Kilpailutus ja tarjouspyyntö pienhankinnoissa

Kilpailutuksissa kunta käyttää sähköistä kilpailutusjärjestelmä Cloudian pienhankintaohjelmaa. Tarkoituksena Cloudian käytössä on kilpailuttamisen ja sopimisen tehostaminen sekä yrittäjien tasapuolisen kilpailuun osallistumisen mahdollistaminen. Cloudiassa tehtyjen kilpailutusten tarjouspyynnöt ja asiakirjat ovat satavilla Cloudian tarjouspalvelusta. Cloudia Kilpailutuksen osoite: <https://kilpailutus.cloudia.fi/>

Tarjouspyynnön sisältö määräytyy hankinnan luonteen mukaan. Pienhankintojen tavoitteena on yksinkertaisuus ja kustannustehokkuus, joten laadullisia vertailuperusteita tulee käyttää tarjouspyynnössä harkiten. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, ettei laadullisiin seikkoihin tule kiinnittää huomiota. Laatutekijät tulee ottaa huomioon esimerkiksi siten, että hankinnan minimivaatimustaso määritellään tarkasti hankinnan kohteen ja teknisen erittelyn kuvauksessa. Tällöin myös hinta voi olla ainoa vertailuperuste. Tarjouksia vertaillessa ei saa ottaa mukaan vertailuperusteita, joita ei ole esitetty tarjouspyynnössä!

4.2.3. Hankintapäätös ja hankintasopimus

Yli 2000 euron hankinnoista (teknisessä toimesta raja 5000 euroa) on tehtävä kirjallinen ja perusteltu hankintapäätös. Hankintapäätös annetaan tiedoksi normaalisti ja se tehdään joko toimielimen tai viranhaltijan toimesta.

4.3. Kansalliset kynnysarvot ylittävät hankinnat

Kansallisen kynnysarvon ylittävissä, mutta EU-kynnysarvon alittavissa hankinnoissa noudatetaan hankintalakia. Hankintoihin liittyvä tiedonvaihto tulee käydä sähköisesti. Kansallisen kynnysarvon ylittävissä kilpailutuksissa tulee käyttää Cloudia kilpailutusta. Kynnysarvot kansalliset kynnysarvot ylittävissä hankinnoissa on 1.1.2017 alkaen:

• tavara- ja palveluhankinnat	60 000 €
• sosiaali- ja terveyspalvelut	400 000 €
• muut erityispalvelut	300 000 €
• rakennusurakat	150 000 €
• käyttöoikeussopimukset	500.000 €

4.4. EU-kynnysarvot ylittävät hankinnat

Hankintoihin liittyvä tiedonvaihto tulee käydä sähköisesti. EU- kynnysarvon ylittävissä kilpailutuksissa tulee käyttää Cloudia Kilpailutusta, jossa julkaistut ilmoitukset näkyvät automaattisesti julkisten hankintojen sähköisessä Hilma ilmoitusportaalissa (www.hankintailmoitukset.fi). Ilmoituksina tunnetaan ennakkoilmoitus, hankintailmoitus ja jälki-ilmoitus, joilla on nimensä mukainen tarkoitus.

Hankintalain tarkoittamissa EU-kynnysarvojen ylittävissä hankinnoissa sovelletaan laissa määrättyjä yksityiskohtaisia menettelytapoja ja toiminta-aikoja. EU-kynnysarvot vahvistetaan kahden vuoden välein ja ne ovat 1.1.2016 alkaen:

•	tavara- ja palveluhankinnoissa, suunnittelukilpailut	209 000 €
•	rakennusurakoissa ja käyttöoikeusurakoissa, erityisalojen rakennusurakat ja erityisalojen käyttöoikeussopimukset	5 225 000 €
•	erityisalojen suunnittelukilpailut sekä tavara- ja palveluhankinnat	418.000 €

Erityisalojen hankinnoista on oma annettu hankintalakinsa (1398/2016) erikseen.

5. KILPAILUTUSMENETTELYT

Ensisijaiset hankintamenettelyt ovat avoin- ja rajoitettu hankintamenettely. Muut menettelyt tarvitsevat laissa säädetyn perusteen. Hankintamenettelyt ovat:

Avoim menettely

Avoimessa menettelyssä hankintayksikkö julkaisee hankintailmoituksen ja asettaa samalla tarjouspyynnön sähköisesti ja avoimesti kaikkien saataville. Kaikki halukkaat toimittajat voivat tehdä tarjouksen tarjouspyynnön perusteella. Hankintailmoituksen ja tarjouspyynnön saataville asettamisen jälkeen, on hankintayksiköllä mahdollisuus lähettää tarjouspyyntö soveliaiksi katsomilleen toimittajille.

Rajoitettu menettely

Rajoitetussa menettelyssä ilmoitus hankinnasta ja tarjouspyyntöasiakirjat tulee asettaa sähköisesti ja avoimesti kaikkien saataville. Kaikki halukkaat voivat osallistua tarjouskilpailuun, mutta vain hankintayksión valitsemat ehdokkaat voivat tehdä tarjouksen.

Neuvottelumenettely

Poikkeuksellisesti toimittajaa valittaessa sallitaan siirryttäväksi neuvottelumenettelyyn tai neuvottelumenettelyä käytetään itsenäisenä etukäteen ilmoitettuna valintamenettelynä. Neuvottelumenettelyyn voidaan siirtyä laissa säädettyin edellytyksin esimerkiksi silloin kun yhtäkään saatua tarjousta ei voida sellaisenaan hyväksyä tai kun muuten on ilmeistä, ettei ilman neuvotteluja päästä tyydyttävään tulokseen. Neuvottelumenettely ei oikeuta muutoin poikkeamaan aidosta kilpailutuksesta eikä saatujen tarjousten tasapuolisesta käsittelystä.

Kilpailullinen neuvottelumenettely

Kilpailullisessa neuvottelumenettelyssä hankintayksikkö julkaisee ilmoituksen hankinnasta, johon kaikki halukkaat toimittajat voivat pyytää saada osallistua. Sen jälkeen hankintayksikkö neuvottelee menettelyyn hyväksytyjen ehdokkaiden kanssa kartoittaakseen ja määritelläkseen keinot, joilla sen tarpeet voidaan parhaiten täyttää. Kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena tulee käyttää parasta hinta-laatusuhdetta. Kilpailullisen neuvottelumenettelyn käyttö edellyttää aina hankintalaissa olevaa perustetta sen käytölle. Perusteluvelvollisuus edellytysten täyttymisestä on hankintayksiköllä.

Innovaatiokumppanuus

Innovaatiokumppanuus on tarkoitettu innovatiivisten hankintojen toteuttamiseen ja kehittämiseen. Sillä tarkoitetaan laissa sellaisen tuotteen, palvelun tai sovelluksen hankintaa, jota ei vielä löydy markkinoilta. Innovaatiokumppanuudessa neuvottelujen kulku vastaa neuvottelumenettelyn kulkua. Hankintailmoituksessa hankintayksión on määriteltävä tarve ja kohteen vähimmäisvaatimukset, jotka kaikkien tarjousten on täytettävä.

Kehitysvaiheen jälkeen tuotteita tai palveluita ei tarvitse erikseen kilpailuttaa, vaan hankintayksikkö voi ostaa niitä suoraan menettelyssä mukana olleilta, jos niikseen haluaa.

6. HANKINNOISTA ILMOITTAMINEN

Hankinnasta ilmoittamisesta on säädetty tarkemmin hankintalain 58 §: n. Hankintalain tarkoittamista kynnysarvot ylittävistä hankinnoista on ilmoitettava kansallisesti tai EU:n laajuisesti sen mukaan kuin hankintalaissa ja sen perusteella annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädetään. Erityisalojen hankintalain tarkoittamissa hankinnoissa ilmoittamisvelvollisuus koskee vain EU- kynnysarvot ylittäviä hankintoja.

Hankintayksikön on tehtävä:

Ennakoilmoitus/Kausi-ilmoitus: EU-kynnysarvot ylittävissä hankinnoissa ennakoilmoitus / kausi-ilmoitusvarainhoitovuonna toteutettaviksi suunnitelluista tavarahankinnoista ja. ns. ensisijaisista palveluhankinnoista tuoteryhmittäin sekä olennaiset tiedot kynnysarvon ylittävistä rakennushankkeista, siten kuten hankintalaissa ja –asetuksissa edellytetään.

Hankintailmoitus: Hankintayksikkö, joka aikoo hankkia tavaraa, palveluja tai toteuttaa rakennushankkeen on julkaistava hankintailmoitus, jossa hanke on yleisellä tasolla yksilöity. Hankintailmoituksen tekemisestä on yksityiskohtaiset ohjeet menettelyohjeet sekä hankintalaissa, että HILMA-kanavalla.

Jälki-ilmoitus: Hankintayksikön on lähetettävä EU- kynnysarvot ylittävissä hankinnoissa voittaneesta tarjouksesta jälki-ilmoitus lain edellyttämässä määräajassa. Jälki-ilmoituksen kautta EU:n kilpailuviranomaisilla on mahdollisuus seurata sisämarkkinoiden toimivuutta.

Kaikissa hankinnoissa tulee huomioida hankintalain mukaiset ilmoituksen vähimmäismääräajat. Vähimmäismääräajoista säädetään annetun lain (1397/2016) luvussa 6.

7. HANKINTAKILPAILU JA TARJOUSMENETTELY

Hankintojen kilpailuttamisen perusedellytyksenä on, että hankintayksikön edustaja (tilaaja) on selvittänyt itselleen tulevan hankinnan sisällön ja sen vaikutukset hankintayksikön toimintaan. Tilaajalla on oikeus määrätä hankinnan sisältöä koskevista seikoista, kuten määrästä, laadusta ja muista tyypillisistä tavaraa, palvelua tai urakan laatua koskevista asioista. Ennen tarjouspyynnön lähettämistä on hankinnan sisällön määrittämisen lisäksi varmistettava, että hankinnan keskeiset osatekijät, kuten käytettävä hankintamenettely, sopimusehdot ja valintaperusteet ovat mietittynä valmiiksi.

Tarjouspyyntö tullaan lähettämään kaikille ehdokkaille samanaikaisesti ja saman sisältöisenä. Tarjouspyyntö on hankintaa koskevan kilpailutuksen keskeisin asiakirja ja sen sisältö määräytyy hankinnasta riippuen eri tavoin

- Jos tarjouspyyntö poikkeaa hankintailmoituksesta, jälkimmäinen menee aikaisemmin laadittuna asia kirjana pätevyysjärjestyksessä edelle.
- Tarjouskilpailussa annetut tarjoukset ovat sitovia. Tarjouksen tekijällä on kuitenkin oikeus perua annettu tarjous ennen tarjouksen avaamistilaisuutta.

Tarjouskilpailua käytetään keinona saada kokonaistaloudellisesti paras vastine rahoille. Kilpailuttamisella saavutetaan kustannussäästöjä tai laadukkaampia tuotteita ja innovaatioita vain silloin, kun yritykset kilpailevat aidosti keskenään. Tämä tarkoittaa sitä, että yritykset päättävät myynti- ja tarjousehdoistaan itsenäisesti ja vilpittä. Tarjouskartellilla tarkoitetaan tilannetta, jossa yritykset sopivat tarjouskilpailun yhteydessä menettelytavoistansa tai yhdenmukaistavat niitä muutoin nostaakseen hintoja tai heikentääkseen laatua. Tarjouskartellit ovat kiellettyjä kaikissa OECD:n jäsenmaissa ja niistä voidaan määrätä sanktioita kilpailusääntöjen perusteella. OECD on antanut ohjeen tarjouskartellien torjumiseksi julkisissa hankinnoissa: <http://www.oecd.org/competition/cartels/43856972.pdf>.

Hankinnasta päättävällä on oikeus hylätä saadut tarjoukset hankintalain mukaisin perustein.

Hankintakilpailusta ja tarjousmenettelystä säädetään tarkemmin annetun lain (1397/2016) luvussa 9.

7.1 Cloudian käyttö kilpailutuksessa ja tarjouspyynnön tekemisessä

Vaalan kunta käyttää kilpailutuksissa sähköistä kilpailutusjärjestelmä Cloudiaa. Cloudia kattaa kilpailutuksen suunnittelun ja koko kilpailutusprosessin hallinnan tarjouspyynnöstä hankintasopimukseen. Cloudia Kilpailutus soveltuu kaikkiin hankintatyypeihin. Cloudian käyttö säästää työaikaa, lisää tehokkuutta ja vähentää virheitä, joten sen avulla kunta saa myös kokonaistaloudellista säästöä. Cloudia Kilpailutuksen osoite: <https://kilpailutus.cloudia.fi/>

8. SOPIMUSMENETTELY

Hankinnasta tehtävä sopimus tehdään noudattaen sopimuksen tekemistä koskevia voimassa olevia yksityisoikeudellisia säännöksiä, kuten oikeustoimilakia. Hankintalaki edellyttää, että hankintapäätöksen tekemisen jälkeen laaditaan kirjallinen sopimus.

Hankintasopimusten ollessa yksityisoikeudellisia sopimuksia, hankintojen kilpailuttamiseksi ja sopimusten laatimisen helpottamiseksi niiden yhteydessä voidaan käyttää alan yleisiä sopimusehtoja, kuten julkisten hankintojen yleisiä sopimusehtoja JYSE 2014, rakennusurakan yleisiä sopimusehtoja YSE 1998, konsulttitoiminnan yleisiä sopimusehtoja KSE 2013, valtion tietokonehankintojen yleisiä sopimusehtoja VYSE tai IT-2010 ja muita asianomaista hankintatehtävää koskevia sopimusehtoja.

8.1. Sopimuksen aikainen toiminta

Sopimuksen valvonta on ensiarvoisen tärkeää, sillä valvonta varmistaa, että saadaan sitä mitä tilataan ja josta suoritetaan maksua. Kunnan organisaatiosta osoitetaan sopimukselle siitä vastaava taho, joka huolehtii, että sopimus toteutuu sen määräisenä kuin kilpailutusvaiheessa on määritelty.

Sopimuskaudella on noudatettava niitä sopimusehtoja, jotka ovat olleet tiedossa kilpailutuksen aikana. Hankintayksikkö on voinut määritellä myös ehdot, joilla sopimusta voi muuttaa. Ilman tällaisia ehtoja, hankintasopimukseen ei saa tehdä olennaisia muutoksia sopimuskauden aikana. Jos sopimusta kaikesta huolimatta muutetaan, katsotaan se laittomaksi suorahankinnaksi.

8.2. Hankintayksikön oikeusturvasta

Tilajalla on mahdollisuus asettaa sopimukseen sanktioita oman etunsa turvaamiseksi. Tilajan asettamien sanktioiden tulee olla esillä tarjouspyynnössä ja niiden tulee olla kohtuullisia hankintaan nähden. Kohtuullisuutta arvioitaessa tulee huomioida hankinnan luonne, laajuus, volyymi sekä hankinnan arvo.

Tilanteessa, jossa toimittaja laiminlyö sopimuksessa asetettuja ehtoja ja hankittavan palvelun seurannassa on todettu toistuvia virheitä, puutteita tai viivettä toimituksessa, on hankintayksiköllä oikeus antaa tarjoajalle sanktioita sopimuksessa esillä olleiden ehtojen ja hankintalain mukaisesti. Mikäli tarjoaja ei korjaa toimintaansa tilajan asettamassa määräajassa on tilajalla oikeus sopimussakkoon. Tilajalla on oikeus vähentää sopimussakot palveluntuottajalle maksettavista korvauksista.

8.2.1. Vahingonkorvaus

Tilajalla on oikeus vahingonkorvaukseen, mikäli toimittaja jättää sopimuksen mukaisen velvollisuuden täyttämättä ja siitä aiheutuneesta välittömästä vahingosta tilanteessa, jossa virhe tai laiminlyönti ei ole aiheutunut kunnan toiminnasta. Vahingonkorvausta voi vaatia vain siltä osin kuin vahingon määrä ylittää hinnanalennuksen tai sopimussakon määrän.

8.2.2. Sopimuksen irtisanominen tai purku

Hankintasopimuksessa on hyvä olla ehto sopimuksen irtisanomisesta, edellytykset, joilla hankintasopimus voidaan sopimuskauden aikana päättää. Hankintasopimus voidaan päättää irtisanomisella tai purkamisella. Hankintalaissa on oma pykälänsä tilanteista, joissa hankintayksikkö on oikeutettu irtisanomaan hankintasopimuksen (HL 136 & 137 §).

Sopimuksen purkuun oikeuttavista tilanteista on julkisten hankintojen yleisissä sopimusehdoissa (JYSE2014). Ne löytyvät JYSE 2014 tavarat-ehtojen kohdasta 12.7 ja JYSE 2014 palvelut-ehtojen kohdasta 13.6.

9. ERINÄISET MÄÄRÄYKSET

9.1. Esteellisyys ja kilpailuneutraalius

Tarjouksen, hankintaa koskevan sopimuksen tai sen tulkintaa koskevan asian käsittelyyn tai tavarat tai palvelun tarkistamiseen osallistuvan henkilön tulee olla esteetön. Esteellisyydestä hankinta-asioissa on voimassa, mitä siitä on erikseen säädetty kuntalaissa ja hallintolaissa.

9.2. Asiakirjojen julkisuus ja salassapito

Hankintoja koskevien asiakirjojen julkisuus riippuu hankinta-asian käsittelyvaiheesta. Asiakirjojen julkisuudessa noudatetaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) eli julkisuuslain säännöksiä. Hankintaviranomainen ei saa ilman asianosaisen suostumusta käyttää oikeudettomasti tietoja, jotka liittyvät tarjouksen tehneen elinkeinonharjoittajan liike- tai ammattisalaisuuteen.

9.3. Tilajavastuulaki

Laki tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä eli niin sanottu tilajavastuulaki (1233/2006) tuli voimaan 1. tammikuuta 2007. Lain mukaan tilaajan tulee ennen vuokratyövoiman käyttöä koskevan sopimuksen tai alihankintasopimuksen tekemistä pyytää sopimuspuoleltaan selvitys lakisääteisten veloitteiden noudattamisesta ja sovellettavista työehdoista. Selvitysvelvollisuuden laiminlyönnistä voi seurata laiminlyöntimaksu. Selvitykset tulee pyytää ainoastaan tarjouskilpailun voittaneelta tarjousajan päättymisen jälkeen. Itse tarjouksen liitteenä niitä ei saa pyytää. Tilajavastuulaissa tilaajalla tarkoitetaan sitä, joka käyttää vuokrattua työntekijää tai jonka työtiloissa tai työkohteessa työskentelee alihankintasopimukseen perustuvaa työvoimaa.

10. LISÄTILAUS JA VÄLIAIKAINEN JÄRJESTELY

Hankintapäätöstä ei tarvitse tehdä, kun hankintayksikkö tekee uuden hankinnan alkuperäisen toimittajan kanssa joko lisätilauksena tai aiempaa vastaavana uutena hankkeena 41 §:n mukaisesti. Kysymys on tällöin hankintayksikön toiminnan jatkuvuudesta joustavasti lain suora hankintaperusteiden mukaisesti. Kaikissa mainituissa tilanteissa lisätilausta on edeltänyt alkuperäistä hankintaa koskeva hankintamenettely ja sitä koskeva hankintapäätös, jolloin tarjoajilla on ollut mahdollisuus näistä ratkaisusta käyttää oikeussuojakeinoja.

Hankintapäätöstä ei ole tarpeen tehdä, jos kyse on hankinnan väliaikaisesta järjestämisestä markkinaoikeuskäsittelyn ajaksi. Hankinnan väliaikaista järjestelyä eivät koske samat oikeusturvan tarpeet, koska oikeussuojan tarve kohdistuu ensisijaisesti muutoksenhaun kohteena olevaan hankintaan.